

Dosarul nr. 2ra-1932/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: V. Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, A. Panov)

ÎNCHEIERE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Profir Aliona împotriva lui Profir Andrei, intervenienți accesorii Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni, Isac Ion, Isac Maria, Isac Valeriu, Isac Vitalie, Danalachi Evghenia și Miron Natalia cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie,

împotriva deciziei din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Profir Aliona și menținută hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 04 iunie 2014, Profir Aliona a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Profir Andrei, intervenienți accesorii BC „Moldova-Agroindbank” SA, cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 12 iulie 2002 a înregistrat căsătoria cu Profir Andrei, însă viața în comun a eșuat. În anul 2006 au decis de comun acord să demoleze casa bătrânească și cu mijloace financiare proprii să construiască o nouă casă de locuit pentru familie, motiv din care a decis să plece peste hotarele țării pentru a acumula resurse financiare pentru construcție. Astfel, din luna mai 2004 până-n anul 2006 a fost plecată în Turcia, apoi din anul 2008 și până-n prezent muncește în Israel, transferând prin sistemul internațional de transferuri bănești „GMT-Global Money Transfers” sume bănești necesare pentru construcția casei de locuit, cât și pentru întreținerea copiilor, bani ce au fost primiți de către pârât prin sistemul de plăți internaționale „Leader”.

Profir Aliona a invocat că în timpul căsătoriei au dobândit bunuri proprietate comună în devălmășie și anume, autovehiculul pentru transportarea pasagerilor de model

Volkswagen și casa de locuit edificată din XXXXX, însă nu a ajuns la un compromis cu Profir Andrei cu privire la partajarea bunurilor, care urmează a fi împărțite în mod egal.

Reclamanta a specificat că casa bătrânească din XXXXX, i-a revenit pârâtului în baza contractului de donație nr. 3887 din 23 mai 2006, înregistrat la 08 decembrie 2012, ulterior casa fiind demolată și cu investiții proprii a fost edificată o casă de locuit cu trei nivele. Majoritatea sumelor bănești investite în construcția casei au fost banii câștigați de dânsa, întrucât alte venituri nu aveau. Până la plecarea peste hotarele țării, a fost angajată în câmpul muncii în Republica Moldova, contribuind material la sprijinul familiei și la construcția casei de locuit, cât și la procurarea autovehiculului. După angajarea la muncă în Israel, toate veniturile obținute le-a transferat pârâtului: în perioada anilor 2008-2009 suma de 6000 de dolari SUA, echivalentul a 72 731,47 de lei, iar în perioada anilor 2010-2013 suma de 15 584 de dolari SUA.

Profir Aliona a menționat că la edificarea casei de locuit și la efectuarea lucrărilor interioare au participat tatăl ei Roșca Dumitru și nepoții Crasnov Eugen și Crasnov Ion, care au îndeplinit lucrări de construcție a fundamentului, pereților, acoperișului, tencuială, pardoseală, montarea scării, gresiei. Materialele de construcție, începând cu acoperișul din foi metalice în sumă de 10 530 de lei, lemnul, geamurile, nisipul, pietrișul, cimentul, gresia pentru două grupuri sanitare ș.a. au fost procurate din sumele bănești transmise de dânsa.

Reclamanta a declarat că la 01 martie 2007, Profir Andrei a încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA contractul de gaj nr. 2333 în scopul obținerii unui credit în sumă de 100 000 de lei, cu termenul de rambursare până la 20 februarie 2022, fiind grevat imobilul din XXXXX. Mijloacele financiare contractante erau destinate pentru procurarea materialelor de construcție necesare pentru construcția casei de locuit. De fapt, pârâtul din mijloacele contractate a procurat autovehiculul de model Volkswagen, creditul lunar fiind achitat din sumele transferate de dânsa din Israel.

Prin încheierea din 08 iunie 2015 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Isac Ion, Isac Maria, Isac Valeriu, Isac Vitalie, Danalachi Evghenia și Miron Natalia, care sunt coproprietarii bunului imobil din XXXXX cu numărul cadastral XXXXX, $\frac{1}{4}$ cotă-parte din care reprezintă bunul imobil litigios, a cărui partajare o solicită Profir Aliona.

Potrivit raportului de expertiză nr. 03 din 05 ianuarie 2017, întocmit la solicitarea instanței de judecată, imobilul cu nr. cadastral XXXXX, situat pe XXXXX, la ziua expertizării includea casa de locuit individuală lit. 01 cu suprafața la sol de 129,40 m.p., compusă din mai multe anexe: lit. A, a, A¹, A², A³, A⁴, subsol, subsol. Iar, anexa A⁴ cu mansardă și ambele subsoluri sunt construcții neautorizate (f.d. 226-254, volumul I).

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta și-a concretizat de mai multe ori cerințele, solicitând în final recunoașterea după dânsa și Profir Andrei a dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra materialelor de construcție din care sunt alcătuite încăperile izolate edificate neautorizat la nivelul subsol – sub. nr. 2 cu S - 4,8 m² și nr. 3 cu S - 11,5 m², la etajul 1 - sub nr. 12 cu S - 16,9 m², nr. 9 cu S - 4,4 m², nr. 9a cu S - 4,2 m² și nr. 4 cu S - 3,4 m², precum și la mansardă - sub nr. 8 cu S – 19,1 m², nr. 6 cu S – 2,4 m², nr. 7 cu S – 3,4 m² și nr. 5 cu S - 18,2 m², în construcția cu nr. cadastral XXXXX din XXXXX, cu împărțirea acestor bunuri comune prin vânzare la licitație și distribuirea prețului obținut proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă integral.

Prin decizia din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Profir Aliona și menținută hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au conchis că, prin recunoașterea dreptului de coproprietate asupra materialelor de construcție, partajarea prin vânzare la licitație și distribuirea prețului obținut proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre soți a unei construcții neautorizate, și-ar atribui sarcini ce aparțin altor organe abilitate, substituindu-le pe acestea în aprecierea unor aspecte ce țin de interesul public și anume, de asigurarea calității în construcții și corespunderea imobilului neautorizat cerințelor de exploatare. Prin urmare, cerințele de partaj și recunoaștere a dreptului de proprietate asupra materialelor de construcție a bunului imobil construit în mod neautorizat și care nu este dat în exploatare în condițiile legii, nu poate constitui obiect de examinare în cadrul instanței de judecată.

Totodată, instanțele de judecată au constatat că bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX este înregistrat în modul corespunzător la organele cadastrale, fiind determinat individual, și Profir Aliona este îndreptățită să solicite recunoașterea acestuia ca proprietate comună în devălmășie a soților cu partajarea bunului, întrucât prin veniturile comune ale soților, i-au fost aduse îmbunătățiri care au sporit considerabil valoarea, însă, în speță, reclamanta a solicitat doar recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra materialelor de construcție din care sunt alcătuite încăperile izolate edificate neautorizat la nivelul subsol, precum și la mansardă.

La data de 19 iulie 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea, precum și au apreciat arbitrar probele prezentate, pronunțând în consecință hotărâri neîntemeiate și ilegale.

Profir Aliona a indicat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 28 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010 și art. 288 alin. (2) din Codul civil, atunci când a conchis că nu poate constitui obiect de examinare în instanța de judecată cerința de partaj și recunoaștere a dreptului de proprietate asupra materialelor de construcție din care este alcătuit un imobil edificat în mod neautorizat. Niciuna din normele invocate, precum nici alte prevederi legale, nu interzic soluționarea de către instanțele de judecată a litigiilor asupra bunurilor imobile nefinisate/neautorizate și, cu atât mai mult, nu exclud posibilitatea de a partaja asemenea bunuri.

La 15 august 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră că recursul declarat de Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar, este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-au expus deja instanțele ierarhic inferioare. Astfel, acestea se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să

dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Profir Aliona, reprezentată de avocatul Niculcea Edgar, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh